

HELSINGIN
KAUPUNGIN
TIETOKESKUS

2008

tilastoja

28

Helsingin kaupungin henkilöstön työtapaturmat ja ammattitaudit vuonna 2007

Lisätietoja:

Elise Haapamäki, puh: (09) 310 36408

s-posti: etunimi.sukunimi@hel.fi

ISSN 1455-7231 (painettu)

ISSN 1796-721X (verkossa)

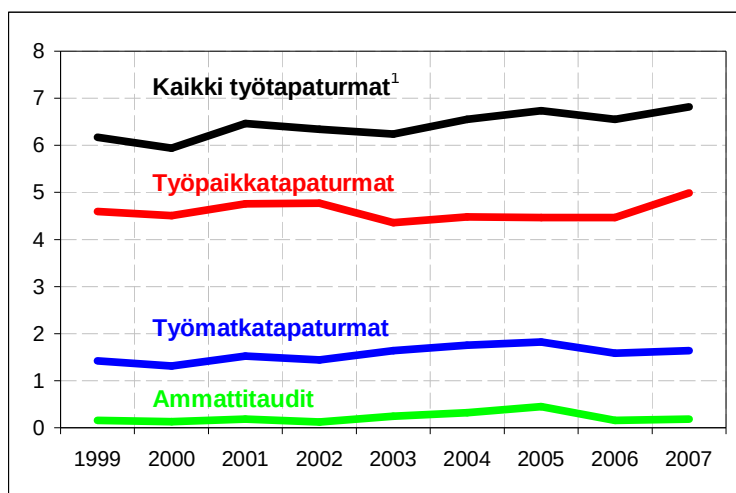
Työtapaturmat vuonna 2007

Vuoden 2007 aikana Helsingin kaupungin henkilöstölle sattui tapaturmia työpaikalla 1923 ja työmatkalla 633, ammattitautitapauksia todettiin 71. Kaikkiaan työtapaturmia oli 2 627. Tapaturmista 73 prosenttia tapahtui työpaikalla, 24 prosenttia työmatkalla ja kolme prosenttia oli ammattitautitapauksia.

Henkilöstölle tapahtuneiden tapaturmien määrä on noussut viimeisen kahdeksan vuoden aikana sekä määrällisesti että suhteellisesti tarkasteltuna. Vuodesta 1999 vuoteen 2007 tapaturmien määrä on noussut 7,3 prosenttia. Edellisestä vuodesta työtapaturmien määrä kasvoi 5,4 prosenttia. Työpaikkatapaturmien määrä nousi 5,1 prosenttia, työmatkatapaturmien määrä nousi 5,0 prosenttia ja ammattitautien määrä nousi 18,3 prosenttia. Työpaikkatapaturmien, työmatkatapaturmien ja ammattitautien osuudet kaikista työtapaturmista ovat pysyneet suhteellisen staattisena vuodesta toiseen.

Vuonna 2007 työtapaturmia tapahtui 100 työntekijää kohti 6,8. Näistä 5,0 oli työpaikkatapaturmia, 1,6 työmatkatapaturmia ja 0,2 ammattitautia. Edellisestä vuodesta kasvua on tapahtunut lähinnä työpaikkatapaturmien osuudessa työmatkatapaturmien ja ammattitautien pysyessä suurin piirtein samassa.

Kuva 1. Työtapaturmat 100 työntekijää kohti vuosina 1999–2007

¹ Sisältää työpaikka- ja työmatkatapaturmat ja ammattitaudit.
Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Taulukko 1. Helsingin kaupungin henkilöstölle tapahtuneet työtapaturmat ja ammattitaudit 2000–2007

	2000	2002	2004	2006	2007
Työtapaturmat ja ammattitaudit	2250	2518	2542	2492	2627
Työpaikkatapaturmat	1705	1896	1805	1829	1923
Työmatkatapaturmat	497	573	681	603	633
Ammattitaudit	48	49	56	60	71
<i>Sataa työntekijää kohti</i>					
Työtapaturmat ja ammattitaudit	5,9	6,3	6,6	6,6	6,8
Työpaikkatapaturmat	4,5	4,8	4,7	4,8	5,0
Työmatkatapaturmat	1,3	1,4	1,8	1,6	1,6
Ammattitaudit	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2
Henkilöstön määrä	37856	39709	38804	38034	38623

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Helsingin kaupungin henkilöstön työtapaturmataajuus (tapaturmataajuus = ilmoitettujen työtapaturmien lkm miljoona tehtyä työtuntia kohti¹) oli vuonna 2007 kaikkien työtapaturmien osalta 45,3. Taajuus oli työpaikkatapaturmissa 33,2 ja työmatkatapaturmissa 10,9. Korvattujen työpaikkatapaturmien osalta taajuus oli 28,4. Työpaikkatapaturman aiheuttaessa vähintään yhden päivän poissaolon oli taajuus 16,6. Vähintään neljä sairauspäivää aiheuttaneita tapaturmia kaupungin henkilöstölle tapahtui työpaikalla 882 tapaturmataajuuden ollessa 15,2.

¹ Helsingin kaupunki ei tilastoi tehtyjä työtunteja. Tehdyt työtunnit on laskettu henkilöstötyövuosista, josta on poistettu lomat ja muut poissaolot. Laskelmissa ei ole huomioitu ylityötä. Kaupungin henkilöstön työaika vaihtelee tehtävien mukaan. Laskelmissa on käytetty 7,5 tunnin työpäivää.

Taulukko 2. Kaupungin henkilöstön työtaturmataajuus 2007

	Kaikki tapaturmat	Korvatut tapaturmat	Vähintään 1 sairauspäivä ^{1,2}	Vähintään 4 sairauspäivää ²
<i>Tapaturmataajuus</i>				
Työpaikka	33,2	28,4	16,6	15,2
Työmatka	10,9	9,6	6,3	5,7
Ammattitaudit	1,2	1,0	0,1	0,1
Kaikki ³	45,3	39,0	23,0	21,0
<i>Työtaturmat (kpl)</i>				
Työpaikka	1923	1647	964	882
Työmatka	633	557	363	330
Ammattitaudit	71	57	4	4
Kaikki	2627	2261	1331	1216

¹ Korvattu tapaturmapäivän lisäksi vähintään yksi sairauspäivä. Käytännössä tapauksissa korvattu vähintään 3 päivää.

² Sairauspäivät laskettu Pohjolan korvaamien sairauspäivien perusteella.

³ Sisältää työpaikka- ja työmatkatapaturmat ja ammattitaudit.

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Eri virastot ja laitokset

Työtaturmia tapahtui ruotsinkielistä työväenopistoa lukuun ottamatta kaikissa Helsingin kaupungin virastoissa ja laitoksissa. Lähes kolmannes työtaturmista tapahtui Sosiaalivirastossa ja viidennes sattui Terveyskeskuksessa. Henkilöstöön suhteutettuna eniten työtaturmia tapahtui Korkeasaaren eläintarhassa. Myös Helsingin tukkutorilla, Pelastuslaitoksella, Liikennelaitoksessa, Liikuntavirastossa, Rakennusvirastossa ja Helsingin satamassa oli yli kymmenen työtaturmaa sataa työntekijää kohti. Vähiten työtaturmia 100 työntekijää kohti sattui Asuntotuotantotoimistossa, Hallintokeskuksessa sekä Kaupunginorkesterissa.

Suhteessa henkilöstöön eniten tapaturmia työpaikalla tapahtui Pelastuslaitoksella, Liikennelaitoksella ja Rakennusvirastossa. Vähiten tapaturmia työpaikalla sattui Hallintokeskuksessa, Kaupunginorkesterissa ja Talous- ja suunnittelukeskuksessa. Eniten työmatkatapaturmia sattui Henkilöstökeskuksessa ja Liikuntavirastossa. Ammattitautitapauksia todettiin 100 työntekijää kohti eniten Työterveyskeskuksessa.²

Työtaturmien määrä suhteessa henkilöstön määrään vaihtelee monissa virastoissa vuosittain. Pelastuslaitoksella, Rakennusvirastossa ja Liikennelaitoksella tapaturmien määrä suhteessa henkilöstön kokoon on pysynyt tasaisen korkeana viimeisten vuosien ajan. Samaan aikaan Kaupunginorkesterissa, Hallintokeskuksessa ja Talous- ja suunnittelukeskuksessa työtaturmien määrät ovat pysyneet alhaisimpina.

Vuodesta 2006 työtaturmien määrä suhteutettuna henkilöstön määrään on kasvanut eniten Henkilöstökeskuksessa. Eroa edelliseen vuoteen on 7,8 henkeä 100 työntekijää kohti eli työtaturmat ovat lisääntyneet 81 prosenttia. Myös Liikuntavirastossa, Pelastuslaitoksella ja Nuorisoasiainkeskuksessa työtaturmat ovat lisääntyneet paljon. Vuodesta 2006 vuoteen 2007 työtaturmien määrä on vähentynyt huomattavasti Helsingin ammattikorkeakoulussa. Toisaalta ammattikorkeakoulussa sattui vuonna 2006 normaalia vuotta enemmän työtaturmia.²

Varsinkin pieniä virastoja tarkasteltaessa täytyy huomioida, että pienet muutokset työtaturmien määrässä vaikuttavat henkilöstöön suhteutettuun tapaturmien osuuteen. Tästä syystä alle 100 työntekijöiden virastojen osalta työtaturmia tarkastellaan omana kokonaisuutenaan. Tarkastelussa käytetään liukuvaa keskiarvoa. Korkeasaaren eläintarhassa ja Helsingin tukkutorilla työtaturmia sattui 100 työntekijää kohti paljon. Ruotsinkielisessä työväenopistossa ja Asuntotuotantotoimistossa työtaturmia tapahtui vähän. Useana vuonna kyseisissä virastoissa ei tapahtunut yhtään työtaturmaa.

² Vertailussa ovat mukana ainoastaan yli 100 työntekijän virastot.

Taulukko 3. Työtapaturmat ja ammattitautitapaukset 100 työntekijää kohti virastoittain ja laitoksittain vuonna 2007

Virasto/laitos	Kaikki työtapaturmat	Työpaikka-tapaturmat	Työmatka-tapaturmat	Ammatti-taudit	Henkilöstö
Pelastuslaitos	16,7	14,5	1,9	0,3	627
Liikennelaitos	14,3	11,8	2,2	0,3	1022
Liikuntavirasto	12,0	9,2	2,6	0,2	459
Rakennusvirasto	11,8	10,5	1,0	0,3	1917
Helsingin Satama	10,7	9,6	0,7	0,3	291
Henkilöstökeskus	9,6	5,8	3,8	0,0	104
Palmia	9,0	6,4	2,4	0,1	2133
Helsingin Energia	6,9	5,2	1,4	0,3	1235
Nuorisoasiainkeskus	6,9	4,3	2,5	0,0	394
Sosiaalivirasto	6,3	4,5	1,6	0,1	11559
Ympäristökeskus	6,0	3,5	2,5	0,0	199
Helsingin Vesi	6,0	5,0	0,9	0,0	318
Terveyskeskus	5,8	3,6	1,9	0,2	8524
Työterveyskeskus	5,7	1,9	1,9	1,9	157
Opetusvirasto	5,6	4,2	1,2	0,2	5815
Kiinteistövirasto	5,4	3,5	1,9	0,0	463
Suomenkielinen työväenopisto	5,3	3,5	1,8	0,0	113
Kulttuuriasiainkeskus	5,0	4,2	0,8	0,0	119
Rakennusvalvontavirasto	5,0	4,2	0,8	0,0	119
Kaupunkisuunnitteluvirasto	5,0	2,5	2,5	0,0	280
Helsingin ammattikorkeakoulu	3,9	2,7	1,2	0,0	749
Talous- ja suunnittelukeskus	3,5	1,3	2,0	0,2	594
Kaupunginkirjasto	3,0	2,1	0,9	0,0	536
Muut (12 kpl)	5,5	3,9	1,5	0,1	896
Yhteensä	6,8	5,0	1,6	0,2	38623

Mukana yli 100 työntekijän virastot, joissa on sattunut vuoden aikana vähintään 5 työtapaturmaa.

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Taulukko 4. Alle 100 työntekijän virastossa tapahtuneet työtapaturmat vuosina 2005–2007

Virasto/laitos	2003-2005	2004-2006	2005-2007
Korkeasaaren eläintarha	10,4	10,5	13,7
Helsingin tukkutori	8,1	7,4	11,7
Helsingin tekstiilipalvelu	9,5	8,3	8,9
Hankintakeskus	3,8	7,5	7,6
Tarkastusvirasto	2,6	7,2	7,0
Kaupunginmuseo	5,0	5,8	6,4
Tietokeskus	4,1	3,6	4,4
Kaupungin taidemuseo	3,3	2,6	3,0
Ruotsinkielinen työväenopisto	0,0	1,1	1,1
Asuntotuotantotoimisto	0,6	0,0	0,7
Kaikki virastot ja laitokset	6,5	6,6	6,7

Luvut virastoissa 3 vuoden aikana tapahtuneiden työtapaturmien keskiarvoja.

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Taulukko 5. Työtapaturmat ja ammattitaudit 100 työntekijää kohti viraston/laitoksen mukaan 2005–2007

Virasto/laitos	2005	2006	2007
Pelastuslaitos	15,1	12,5	16,7
Liikennelaitos	11,3	12,3	14,3
Liikuntavirasto	9,8	7,6	12,2
Rakennusvirasto	12,1	12,3	11,8
Helsingin Satama	10,3	11,3	10,7
Henkilöstökeskus	3,5	1,8	9,6
Helsingin tekstiilipalvelut	10,4	7,0	9,4
Palmia	9,4	9,3	9,0
Helsingin Energia	7,5	4,5	7,2
Nuorisoasiainkeskus	6,7	3,1	6,9
Sosiaalivirasto	6,7	6,5	6,3
Ympäristökeskus	4,4	3,2	6,0
Helsingin Vesi	8,3	6,2	6,0
Terveyskeskus	5,3	5,8	5,8
Työterveyskeskus	2,7	2,7	5,7
Opetusvirasto	5,7	4,6	5,6
Kiinteistövirasto	6,2	5,9	5,6
Suomenkielinen työväenopisto	3,8	2,8	5,3
Kaupunkisuunnitteluvirasto	1,8	2,8	5,0
Kulttuuriasiainkeskus	8,2	5,7	5,0
Ammattikorkeakoulu	5,1	10,2	3,9
Talous- ja suunnittelukeskus	4,5	4,2	3,5
Kaupunginkirjasto	2,6	4,9	3,0
Hallintokeskus	2,0	3,6	1,0
Kaupunginorkesteri	0,9	1,9	0,9
Kaikki virastot/laitokset	6,7	6,6	6,8

Mukana henkilöstöltään yli sadan työntekijän virastot ja laitokset.

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Taulukko 6. Työpaikka- ja työmatkatapaturmat sekä ammattitaudit viraston/laitoksen mukaan vuonna 2007

Virasto/laitos	Yhteensä kappaletta	Niistä %		
		Työpaikka- tapaturmat	Työmatka- tapaturmat	Ammatti- taudit
Sosiaalivirasto	724	72,4	25,4	2,2
Terveyskeskus	492	63,2	32,5	4,3
Opetusvirasto	323	75,5	21,4	3,1
Rakennusvirasto	226	88,9	8,8	2,2
Palmia	191	71,7	26,7	1,6
Liikennelaitos	146	82,9	15,1	2,1
Pelastuslaitos	105	86,7	11,4	1,9
Helsingin Energia	85	75,3	20,0	4,7
Liikuntavirasto	55	76,4	21,8	1,8
Helsingin Satama	31	90,3	6,5	3,2
Helsingin ammattikorkeakoulu	29	69,0	31,0	0,0
Nuorisoasiainkeskus	27	63,0	37,0	0,0
Kiinteistövirasto	25	64,0	36,0	0,0
Talous- ja suunnittelukeskus	21	38,1	57,1	4,8
Helsingin Vesi	19	84,2	15,8	0,0
Kaupunginkirjasto	16	68,8	31,3	0,0
Korkeasaaren eläintarha	16	87,5	6,3	6,3
Kaupunkisuunnitteluvirasto	14	50,0	50,0	0,0
Ympäristökeskus	12	58,3	41,7	0,0
Henkilöstökeskus	10	60,0	40,0	0,0
Helsingin tekstiilipalvelu	9	77,8	22,2	0,0
Työterveyskeskus	9	33,3	33,3	33,3
Kaupunginmuseum	6	33,3	66,7	0,0
Kulttuuriasiainkeskus	6	83,3	16,7	0,0
Rakennusvalvontavirasto	6	83,3	16,7	0,0
Suomenkielinen työväenopisto	6	66,7	33,3	0,0
Kaikki virastot ja laitokset	2627	73,2	24,1	2,7

Mukana henkilöstöltään yli 100 työntekijän virastot, jossa on tapahtunut vähintään viisi työtapaturmaa.

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Korvaukset

Helsingin kaupungin henkilöstölle sattuneista työtapaturmista 86 prosenttia eli 2261 tapausta johti rahallisiin korvauksiin vuonna 2007 (mukana ei ole vuoden 2007 pysyviä korvauksia). Korvattujen työtapaturmien osuus kaikista tapaturmista ei ole huomattavasti muuttunut aikaisemmista vuosista; 2005 korvattiin 88 prosenttia ja 2006 korvattiin 87 prosenttia kaikista ilmoitetuista työtapaturmista. Työpaikalla sattuneista tapaturmista korvattiin 86 prosenttia, työmatkalla tapahtuneista tapaturmista 88 prosenttia ja ammattitautiepäilyistä 80 prosenttia. Rahallisiin korvauksiin johtaneista tapauksista 930 eli 41 prosenttia eivät aiheuttaneet työpäivien korvauksia.

Vuonna 2007 tapahtui 5,8 rahallisesti korvattua työtapaturmaa 100 työntekijää kohti. Rahallisia korvauksia aiheuttaneita työpaikkatapaturmia sattui 4,3 ja työmatkatapaturmia tapahtui 1,4 sataa työntekijää kohti. Ammattitaukeista korvattiin sataa työntekijää kohti 0,1. Virastoista eniten korvattuja työpaikkatapaturmia 100 työntekijää kohti oli Pelastuslaitoksella ja Liikennelaitoksella. Korvattuja työmatkatapaturmia suhteessa henkilöstöön tapahtui eniten Liikuntavirastossa, Liikennelaitoksella ja Palmiassa. Ammattitaukeja korvattiin eniten henkilöstön määrään suhteutettuna Työterveyskeskuksessa.³

Vuonna 2007 korvattuja päiviä oli 27 867. Korvattujen päivien määrä kasvoi edellisestä vuodesta 14 prosenttia. Kaikkia työtapaturmia kohden korvattuja päiviä oli 10,6, mikä on lähes päivän enemmän kuin vuotta aikaisemmin (9,8). Virastoista eniten korvattuja päiviä työtapaturmia kohden oli Helsingin Vedellä (26,8) ja Helsingin Satamassa (21,1).⁴

Vuonna 2007 työpaikkatapaturmia kohden korvattiin keskimäärin 11,9 päivää. Eniten päiviä korvattiin Helsingin Vedessä, Helsingin Satamassa ja Nuorisoiasiainkeskuksessa. Työmatkatapaturmia kohden korvattiin keskimäärin 14,7 päivää. Korkein korvattujen päivien määrä suhteessa työmatkatapaturmiin oli Ympäristökeskuksessa, Kaupunginmuseumissa ja Helsingin Energiassa. Ammattitautitapauksia kohden korvattuja päiviä oli 1,3. Niitä oli ainoastaan kolmessa virastossa; Rakennusvirastossa, Pelastuslaitoksella ja Terveyskeskuksessa.³

Taulukko 7. Korvatut työpäivät työtapaturmaa kohti suurimmissa virastoissa 2000–2007

Virasto/laitos	2000	2002	2004	2006	2007
Palmia	-	-	11,6	11,5	14,6
Liikennelaitos	11,9	8,0	12,5	14,6	14,1
Helsingin Energia	8,6	10,2	13,7	7,1	13,9
Pelastuslaitos	11,2	12,6	12,4	11,6	12,9
Sosiaalivirasto	10,4	10,5	10,6	10,7	10,7
Terveyskeskus	10,3	11,2	11,6	10,1	10,6
Kiinteistövirasto	9,7	8,7	5,5	6,5	9,6
Rakennusvirasto	9,6	12,7	8,7	8,9	8,9
Opetusvirasto	5,9	8,7	5,0	5,4	4,7
Kaikki virastot	9,5	10,4	10,0	9,8	10,6

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Rahalliset korvausvelvoitteet olivat vuonna 2007 yhteensä 2,926 miljoonaa euroa. Korvaussumma nousi viime vuodesta viidenneksellä. Työpaikkatapaturmia korvattiin 2 miljoonalla eurolla, työmatkatapaturmia korvattiin 856 tuhannella eurolla ja ammattitaukeja 45 tuhannella eurolla. Työtapaturmaa kohden korvauksia maksettiin 1114 euroa. Viime vuodesta korvaussumma tapaturmaa kohden kasvoi 16 prosenttia. Korvaussumma kokonaisuudessaan ja tapaturmaa kohden on korkeampi kuin koskaan 2000-luvun puolella.

Korvaukset työpaikalla tapahtuneista tapaturmia kohden olivat suurimmat Talous- ja suunnittelukeskuksessa, Helsingin Vedessä ja Helsingin Satamassa. Työmatkatapaturmien kohdalla suurimmat korvaukset tapaturmaa kohden saatiin Sosiaalivirastossa ja Liikuntavirastossa. Ammattitautitapauksissa suurimmat korvaukset tapauksia kohti olivat Rakennusvirastossa ja Opetusvirastossa.³

³ Vertailussa olivat mukana yli 100 työntekijän virastot, joissa on tapahtunut vähintään viisi työpaikka- tai työmatkatapaturmaa ja ammattitautivertailussa vähintään kolme tapausta.

⁴ Vertailussa olivat mukana yli 100 työntekijän virastot, joissa on tapahtunut vähintään viisi työtapaturmaa.

Taulukko 8. Työtapaturmista aiheutuneet korvaukset 2000–2007

Vuosi	Kaikki työtapaturmat	Korvaukset, euroa	Korvaus tapaturmaa kohti, euroa
2000	2 250	1 459 689	649
2002	2 518	2 241 656	890
2004	2 542	2 218 537	873
2006	2 492	2 394 255	961
2007	2 627	2 926 037	1114
Muutos %			
2000–2007	16,8 %	100,5 %	71,7 %
2006–2007	5,4 %	22,2 %	15,9 %

Ei sisällä vuoden 2007 pysyviä korvauksia
Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Taulukko 9. Korvauksia aiheuttaneet työpaikkatapaturmat viraston/laitoksen mukaan vuonna 2007

Virasto/laitos	Korvatut työpaikka-tapaturmat	Korvatut tapaturmat 100 työntekijää kohti	Korvatut päivät	Korvatut päivät tapaturmaa kohti	Korvaus, euroa	Korvaus tapaturmaa kohti, euroa
Sosiaalivirasto	419	3,6	5 040	12,0	451 005,30 €	1 076,38 €
Terveyskeskus	283	3,3	3 196	11,3	284 947,16 €	1 006,88 €
Opetusvirasto	211	3,6	916	4,3	126 899,00 €	601,42 €
Rakennusvirasto	168	8,8	1 703	10,1	185 646,56 €	1 105,04 €
Palmia	125	5,9	1 828	14,6	142 377,14 €	1 139,02 €
Liikennelaitos	111	10,9	1 874	16,9	218 569,81 €	1 969,10 €
Pelastuslaitos	73	11,6	1 200	16,4	150 904,97 €	2 067,19 €
Helsingin Energia	54	4,4	865	16,0	102 886,25 €	1 905,30 €
Liikuntavirasto	41	8,9	424	10,3	55 717,40 €	1 358,96 €
Helsingin Satama	26	8,9	651	25,0	78 286,75 €	3 011,03 €
Kiinteistövirasto	15	3,2	209	13,9	29 583,48 €	1 972,23 €
Nuorisoasiainkeskus	15	3,8	403	26,9	36 319,87 €	2 421,32 €
Helsingin Vesi	15	4,7	495	33,0	61 058,38 €	4 070,56 €
Muut (22 kpl)	91	2,4	802	8,8	100 194,72	1 101,04 €
Yhteensä	1647	4,3	19 606	11,9	2 024 396,79 €	1 229,14 €

Ei sisällä vuoden 2007 pysyviä korvauksia.
Mukana virastot, jossa tapahtui vähintään 15 työpaikkatapaturmaa vuoden aikana.
Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Taulukko 10. Korvauksia aiheuttaneet työmatkatapaturmat viraston/laitoksen mukaan vuonna 2007

Virasto/laitos	Korvatut työmatkatapaturmat	Korvatut tapaturmat 100 työntekijää kohti	Korvatut päivät	Korvatut päivät tapaturmaa kohti	Korvaus, euron	Korvaus tapaturmaa kohti, euroa
Sosiaalivirasto	158	1,4	2 737	17,3	270 027,56 €	1 709,04 €
Terveyskeskus	147	1,7	1 971	13,4	196 628,67 €	1 337,61 €
Opetusvirasto	57	1,0	591	10,4	96 676,94 €	1 696,09 €
Palmia	48	2,3	965	20,1	79 128,75 €	1 648,52 €
Liikennelaitos	21	2,1	184	8,8	18 935,88 €	901,71 €
Rakennusvirasto	16	0,8	295	18,4	32 619,82 €	2 038,74 €
Helsingin Energia	16	1,3	376	23,5	33 332,68 €	2 083,29 €
Liikuntavirasto	11	2,4	215	19,5	18 590,60 €	1 690,05 €
Muut (27 kpl)	83	1,4	852	10,3	110 437,03 €	1 330,57 €
yhteensä	557	1,4	8 186	14,7	856 377,93 €	1 537,48 €

Ei sisällä vuoden 2007 pysyviä korvauksia.

Mukana virastot, jossa tapahtui vähintään 10 työmatkatapaturmaa vuoden aikana.

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Taulukko 11. Korvauksia aiheuttaneet ammattitaudit viraston/laitoksen mukaan vuonna 2007

Virasto/laitos	Korvatut ammattitaudit	Korvatut tapaturmat 100 työntekijää kohti	Korvatut päivät	Korvatut päivät tapaturmaa kohti	Korvaus, euron	Korvaus tapaturmaa kohti, euroa
Terveyskeskus	19	0,2	47	2,5	11 310,36 €	595,28 €
Sosiaalivirasto	12	0,1	0	0,0	9 259,21 €	771,60 €
Opetusvirasto	9	0,2	0	0,0	14 126,52 €	1 569,61 €
Rakennusvirasto	3	0,2	18	6,0	4 935,03 €	1 645,01 €
Helsingin Energia	3	0,2	0	0,0	909,73 €	303,24 €
Liikennelaitos	3	0,3	0	0,0	1 149,04 €	383,01 €
Työterveyskeskus	3	1,9	0	0,0	2 106,45 €	702,15 €
Muut (28 kpl)	5	0,1	10	2,0	1 465,94 €	293,19 €
yhteensä	57	0,1	75	1,3	45 262,28 €	794,08 €

Ei sisällä vuoden 2007 pysyviä korvauksia.

Mukana virastot, jossa tapahtui vähintään 3 ammattitautitapausta vuoden aikana.

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Työpaikkatapaturmien luonne

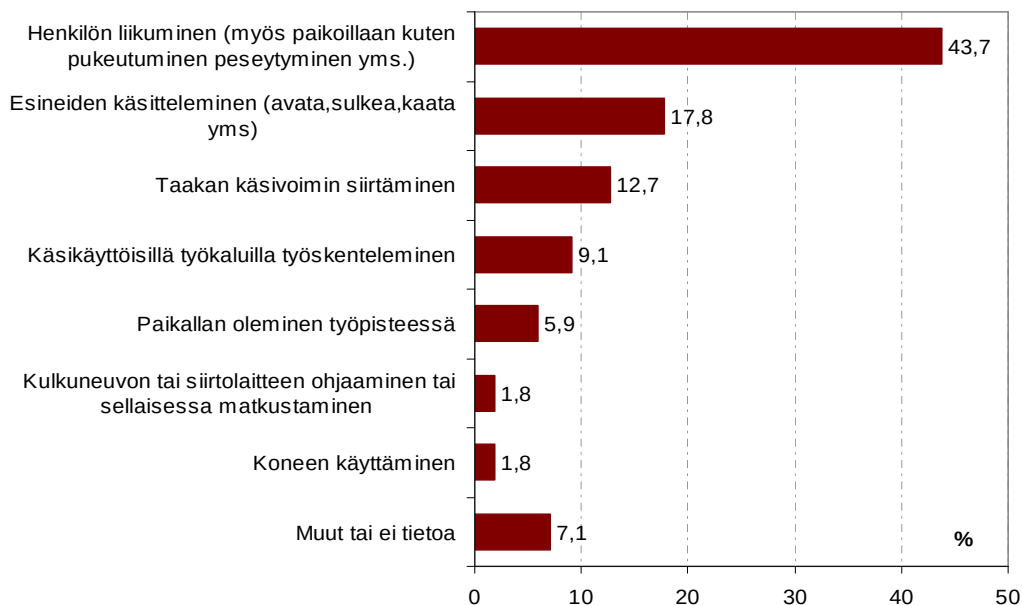
Työpaikalla tapahtuneet tapaturmat tilastoidaan yhteiseurooppalaisen ESAW -luokittelun mukaan. Luokittelussa työpaikkatapaturmien syyt, olosuhteet ja seuraukset kuvataan kahdeksan eri muuttujan avulla. Luokittelusta käy ilmi työtehtävän luonne vahingoittumishetkellä eli työvaiheen luonne. Luokittelussa erotellaan työsuoritus, jolla tarkoitetaan henkilön täsmällistä toimintaa juuri ennen vahingoittumista sekä viimeisin tapaturmaa edeltänyt epätavallinen tapahtuma eli poikkeama. Vahingoittumisesta selvitetään tapa, jolla vammautunut ruumiinosa joutui kosketuksiin vamman aiheuttajan kanssa, ja välitön fyysinen aiheuttaja eli nk. aineellinen tekijä. Lopuksi luokitellaan vamman laatu ja vahingoittunut ruumiinosa.

Työpaikkatapaturmista suurin osa (44 %) käynnistyi työtilanteissa, joissa henkilö liikkui jollain tavoin, esimerkiksi oli konkreettisesti liikkeellä tai teki paikoillaan jotain muuhun kuin työsuoritukseen liittyvää liiket-

tä. Seuraavaksi yleisimmin tapaturmien lähtötilanteessa henkilö joko käsitteli jotain esinettä (18 %), siirsi taakkaa käsivoimin (13 %) tai työskenteli käsikäyttöisten työkalujen kanssa (9 %).

Liukastuminen, kaatuminen tai putoaminen aiheuttaa yleisemmin tapaturmia työpaikalla, vuonna 2007 näin oli 28 prosentissa tapauksia. 19 prosentissa tapauksista työpaikkatapaturmaan johtava poikkeama oli nostaessa, työntäessä, vääntäessä tai horjahtaessa tapahtunut henkilön äkillinen fyysinen kuormittuminen. 14 prosentissa tapauksista vahingoituttiin astumalla terävän esineen päälle tai itseään muuten kolhimalla. Väkivalta oli kaupungin henkilöstön työtaturmien aiheuttajista neljänneksi yleisin, 9 prosenttia työpaikkatapaturmista johtui väkivallasta tai muusta järkyttävästä tilanteesta. Yhtä usein työpaikkatapaturman syynä oli laitteen, työkalun, esineen tai eläimen hallinnan menetys.

Kuva 2. Henkilön työsuoritus eli täsmällinen toiminta juuri ennen vahingoittumista työpaikalla

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Kuva 3. Viimeisin, tavallisesta poikkeava tapahtuma, joka johti työpaikkatapaturmaan (poikkeama)

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Työpaikkatapaturmissa vamman aiheuttajana eli fyysisenä tekijänä olivat 31 prosentissa tapauksista erilaiset rakenteet, tasot ja pinnat. Yleisimpiä näistä olivat mahdollisesti liukkaat tai esteiset kulkuväylät ja alustat. Erilaiset aineet, tarvikkeet ja varusteet olivat välittömänä fyysisenä aiheuttaja 25 prosentissa tapauksia, näistä tapaturmia aiheuttavat etenkin erilaiset koneiden osat, esineet ja sirpaleet. Toiset ihmiset sekä eläimet tai kasvit ovat kolmanneksi yleisin tapaturmien aiheuttaja, yhteensä 17 prosentissa tapauksia. Työkalut, koneet ja laitteet aiheuttavat 10 prosenttia tapaturmista, niistä yleisimmin käsityökalut.

Taulukko 12. Työpaikkatapaturmien välitön fyysinen aiheuttaja vuonna 2007.

Fyysinen aiheuttaja	Kappaletta	Prosenttia
Telineet, tasot, pinnat	598	31,1
Kulkuväylät, alustat, maa, ovet, seinät, ikkunat, esteet	510	26,5
Maanpinnan yläpuoliset rakenteet	60	3,1
Muut	28	1,5
Aineet, tarvikkeet ja varusteet	488	25,4
Materiaalit, esineet, tuotteet, sirpaleet, koneen osat	387	20,1
Toimistotavarat, henkilökoht. tavarat, harrastusväli.	59	3,1
Kemialliset, biologiset, radioakt. aineet, nesteet	39	2,0
Muut	3	0,2
Työkalut, koneet ja laitteistot	199	10,3
Käsityökalut	97	5,0
Käsitöntehtävät, konekalut	18	0,9
Putket, letkut, venttiilit	7	0,4
Käsitöntehtävät työkalut	4	0,2
Moottorit	3	0,2
Muut	70	3,6
Kulkuvälineet	66	3,4
Maakulkuneuvot	59	3,1
Muut	7	0,4
Muut	353	18,4
Ihmiset, eläimet, kasvit	320	16,6
Irtojätteet	5	0,3
Melu	28	1,5
Muut luettelottomat aiheuttajat tai aiheuttaja tuntematon	219	11,4
Yhteensä	1 923	100,0

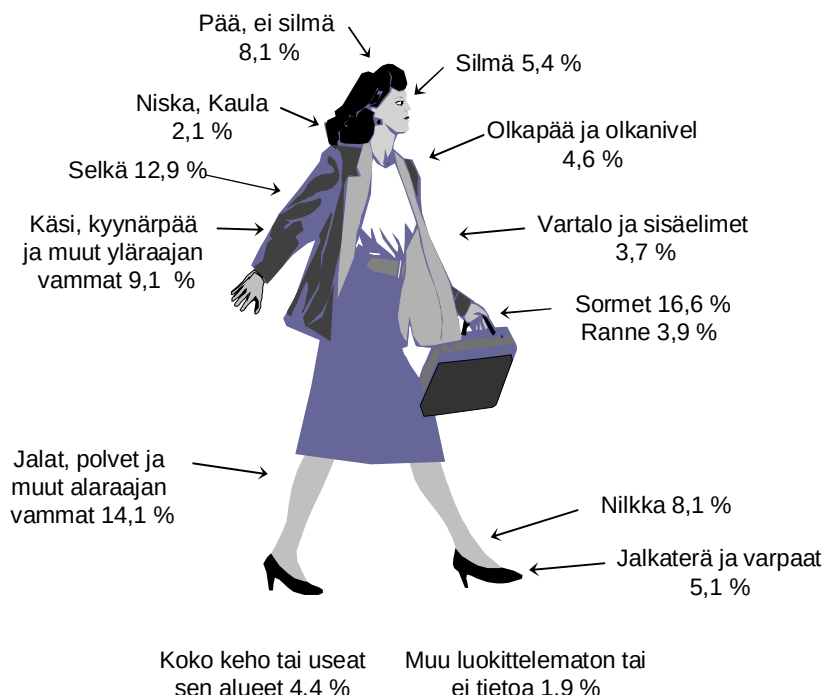
Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Työtapaturmista 34 prosenttia kohdistui yläraajoihin ja 27 prosenttia alaraajoihin. Yläraajoissa eniten loukattiin sormia; 17 prosentissa kaikista työpaikkatapaturmista vammautunut ruumiinosa oli sormet. Yläraajavammoista 37 prosenttia oli sijoiltaan menoja tai nyrjähdysiksiä, 28 prosenttia tärähdysiksiä tai ruhjevammoja ja 26 prosenttia haavoja tai pinnallisia vammoja. Alaraajavammoista tasan puolet oli sijoiltaan menoja tai nyrjähdysiksiä ja 27 prosenttia oli tärähdysiksiä tai ruhjevammoja.

Työpaikan tapaturmista 13 prosenttia kohdistui päähän. Näistä lähes puolet kohdistui silmiin (40 %), pää, aivot ja selkäydinhermot ja -verisuonet kirjattiin vahingoittuneeksi ruumiinosaksi 26 prosentissa päävahinkoja ja kasvot 20 prosentissa tapauksista. Päähen kohdistuneista vammoista 35 prosenttia oli haavoja ja pinnallisia vammoja ja 32 prosenttia oli sijoiltaan menoja, nyrjähdysiksiä tai venähdysiksiä. Tapaturmista 13 prosenttia kohdistui selkään. Näistä 40 prosenttia oli haavoja tai pinnallisia vammoja ja suurin osa muista joko sijoiltaan menoja tai nyrjähdysiksiä (29 %) tai tärähdysiksiä, sisäisiä vammoja ja ruhjevammoja (25 %).

Kaikista työpaikalla tapahtuneista vammoista 39 prosenttia oli sijoiltaan menoja, nyrjähdyksiä tai venähdyksiä. Neljännes tapauksista oli haavoja tai pinnallisia vammoja. Toinen neljännes koostu tärähdyksistä, sisäisistä vammoista tai ruhjevammoista.

Kuva 4. Työpaikkatapaturmat vahingoittuneen ruumiinosan mukaan vuonna 2007

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

Työmatkatapaturmien luonne

ESAW -luokittelumenetelmä sisältää työmatkalla tapahtuneista tapaturmista ainoastaan tiedot vahingoittuneesta ruumiinosasta ja vamman laadusta.

Raajojen vammat ovat yleisimpiä myös työmatkojen tapaturmissa, mutta päinvastoin kuin työpaikalla tapahtuneissa tapaturmissa, työmatkan turmissa vahingoittuvat yleisemmin alaraajat. Yli 40 prosenttia työmatkatapaturmista kohdistuu alaraajiin, niistä 48 prosenttia oli sijoiltaan menoja tai nyrjähdyksiä ja 35 prosenttia tärähdyksiä tai sisäisiä vammoja.

Yläraajiin kohdistui viidennes tapaturmista. Yleisimmin yläraajojen tapaturmissa tapahtui sijoiltaan menoja ja nyrjähdyksiä (45 %), tärähdyksiä ja ruhjevammoja (39 %) tai haavoja ja pinnallisia vammoja (14 %). Työmatkoilla kohdistui päähän suhteellisesti vähemmän tapaturmia kuin työpaikoilla. Sen sijaan niskaa ja kaulaa sekä koko kehoa tai ainakin useaa sen aluetta vahingoitetaan suhteellisesti useammin työmatkalla kuin työpaikalla.

Kaikista työmatkalla tapahtuneista vammoista lähes puolet oli sijoiltaan menoja ja nyrjähdyksiä (45 %), ja vajaa kolmannes oli tärähdyksiä, sisäisiä vammoja tai ruhjevammoja (33 %). Työpaikkatapaturmissa yleisiä haavoja ja pintavammoja tapahtui suhteessa vähemmän (9 %) kun taas luunmurtumia oli 9 prosenttia kaikista työmatkatapaturmista.

Taulukko 13. Työpaikka- ja työmatkatapaturmat vahingoittuneen ruumiinosan ja vamman laadun mukaan vuonna 2007

VAMMAN LAATU									
RUUMIINOSA	Haavat ja pinnalliset vammat	Luunmurtumat	Sijoiltaan menot, nyrjähdykset	Tärähdykset, sis. ja ruhjevammat	Palovammat, syöpymiset, paleltumiset	Myrkytykset ja tulehdukset	Muut tai ei tietoa	Yhteensä, kpl	Yhteensä, %
Työpaikkatapaturmat									
Pää	91	7	82	38	3	1	37	259	13,5
Niska ja kaula	19	0	9	7	1	1	3	40	2,1
Selkä	99	1	73	61	1	3	10	248	12,9
Vartalo ja sisäelimet	24	2	22	19	3	1	1	72	3,7
Yläraajat	174	17	243	186	19	4	14	657	34,2
Alaraajat	70	33	262	143	8	0	9	525	27,3
Koko keho ja useat sen alueet	4	17	47	17	0	0	0	85	4,4
Muu, luokittelematon ruumiinosa tai ei tietoa	3	16	15	3	0	0	0	37	1,9
Yhteensä, kpl	484	93	753	474	35	10	74	1923	100,0
Yhteensä, %	25,2	4,8	39,2	24,6	1,8	0,5	3,8	100,0	
Työmatkatapaturmat									
Pää	2	6	21	14	0	0	1	44	7,0
Niska ja kaula	6	0	14	8	0	0	6	34	5,4
Selkä	5	0	15	21	0	1	2	44	7,0
Vartalo ja sisäelimet	6	0	20	7	0	0	1	34	5,4
Yläraajat	18	2	59	51	0	0	2	132	20,9
Alaraajat	18	20	125	91	1	0	5	260	41,1
Koko keho ja useat sen alueet	1	27	30	15	0	0	5	78	12,3
Muu, luokittelematon ruumiinosa tai ei tietoa	0	4	0	3	0	0	0	7	1,1
Yhteensä, kpl	56	59	284	210	1	1	22	633	100,0
Yhteensä, %	8,8	9,3	44,9	33,2	0,2	0,2	3,5	100,0	

Lähde: Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola

AINEISTO:	Helsingin kaupungin palveluksessa oleva henkilöstö.
TILASTOINTIAJANKOHTA:	1.1.2007–31.12.2007
AINEISTON LAAJUUS:	Kokonaisaineisto, peittävyys 100 prosenttia.
TIETOLÄHDE:	Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola. Tallenteet henkilöstön tapaturma- ja ammattitauti ilmoituslomakkeista.
EDELLISET TIEDOT:	Helsingin kaupungin tietokeskuksen tilastoja 2007:21
VERTAILTAVUUS:	Vuosien 2003–2005 työtapaturmatilastoissa (tilastojulkaisut 2006:25, 2005:22 ja 2004:20) ammattitautimäärissä on ollut virheellisesti mukana työperäiset vammat (vahinkotyyppi 9). Vuoden 2006 tilastoista lähtien ammattitaudeiksi on luokiteltu ainoastaan vahinkotyyppi 8 – ammattitaudit.